N° 86. 1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 19 Julij.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De aanbieding van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel, Editie van maandag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJKSBESTUUR, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Kennisgeving.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland, maakt bekend, dat de opening der jagt op waterwild, bedoeld in art. 17, laatste lid, der wet van den 13 junij 1857 (staatsblad no. 87,) in deze provincie door de gedeputeerde staten is bepaald op maandag den 1 augustus aanstaande.

Deze kennisgeving zal in het provinciaal blad geplaatst en zullen afdrukken in plano aan de gemeentebesturen ter aanplakking gezonden worden.

Middelburg den 14 julij 1859.

De commissaris des konings voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg, 18 Julij.

Het adres aan de tweede kamer der staten generaal tot betuiging van adhaesie aan het adres van de kamer van koophandel alhier, in ons vorig nommer medegedeeld, is reeds van een aantal handteekeningen voorzien en zal naar wij vernemen niet langer dan tot woensdag namiddag ter teekening liggen.

Het adres van de commissie uit de gemeentebesturen van Middelburg, Vlissingen en Goes en de kamers van koophandel aldaar, waarover wij in ons vorig nommer mede gesproken hebben, is van den volgenden inhoud.

Aan de tweede kamer der staten generaal.

Geven met verschuldigden eerbied te kennen, de ondergeteekenden, leden der commissie, respectivelijk door de gemeentebesturen van Middelburg, Vlissingen en Goes, en de aldaar gevestigde kamers van koophandel en fabrieken benoemd, om de belangen van den Zeeuwsch-Duitschen spoorweg bevorderlijk te zijn:

dat zij de vrijheid nemen zich andermaal tot uwe hooge vergadering te wenden, en zulks naar aanleiding van de door de regering aan de heeren Bredius en van Sypesteyn verleende concessie voor de Zuider spoorwegen en het bij uwe vergadering ingediende wetsontwerp tot bekrachtiging, voor zoo veel noodig, van die concessie.

Zoo wel uit die concessie toch, als uit de memorie van beantwoording der regering, betreffende de concessie der noorder spoorwegen (bl. 25) is het hun gebleken, dat de regering thans niet meer alleen het nut van den Zeeuwsch-Limburgschen weg erkent, doch de uitvoering er van wil bevorderen en die ook mogelijk acht. Stelde zij vroeger die uitvoering afhankelijk van een onzekeren toestand van 's lands financien, in eene nog verwijderde toekomst, thans is die weg in de concessie opgenomen en wordt de rentewaarborg ook voor dien weg aan de concessionarissen toegezegd.

De zaak, tot welker bevordering de ondergeteekenden zich vereenigd hebben, schijnt derhalve een stap te zijn vooruit gegaan. Nu toch, dat de regering het uitdrukkelijk verzekert en de heeren Bredius en van Sijpesteyn de concessie hebben aangenomen, moet men het er voor houden dat de uitvoering ook van den Zeeuwschen weg, bij de regering en concessionarissen ernstig gemeend is, en dat beiden van het nut van dien weg zijn doordrongen; anders toch, wij mogen het niet betwijfelen, had de regering den weg niet voorgedragen en de concessionarissen dien niet aangenomen.

En toch, mijne heeren! zijn wij maar al te zeer overtuigd dat, indien deze concessie, zoo als zij daar ligt, door de wetgevende magt wordt bekrachtigd, het tot stand komen van den Zeeuwschen spoorweg meer onzeker zal zijn dan ooit en welligt voor goed verloren gaat.

Deze betuiging klinkt welligt stout, bij de tegenovergestelde verklaringen der regering en toch vermeenen wij dat onze zienswijze op goede gronden rust.

Ofschoon wij ten volle overtuigd zijn dat ook aan het doorzigt uwer vergadering de bijzonderheden, in de concessie voorkomende, die ons bekommeringe inboezemen, niet zullen ontsnappen, zoo achten wij het aan de zaak, welker behartiging ons is toevertrouwd, verschuldigd te zijn, zoo kort mogelijk, u op enkele punten te wijzen, waarop ons ongunstig oordeel gegrond is.

Van aanmerkingen ten opzigte van de keuze der rigting van de Zuider spoorwegen of de buitengewone werken en de overige *bepalingen, in de concessie voorkomende,* wenschen wij ons geheel te onthouden; alleen op art. 28 en 82, als bevattende onze voorname bezwaren, vestigen wij, voor weinige oogenblikken, uwe aandacht.

Art. 28 al. 3 houdt in:

»Voor de lijn van Vlissingen tot Rosendaal wordt de termijn voor de oplevering en het in exploitatie brengen gesteld op vier jaren, na dat de weg van Rotterdam tot Maastricht voor de exploitatie is geopend, *met de werken van die lijn wordt geen aanvang gemaakt, vóór dat de weg van Rotterdam tot Maastricht voltooid is.*"

Wij vragen waartoe deze bepaling? Zij is in strijd met de beginselen door de regering zelve (blijkens bladzijde 1 van de Memorie van beantwoording, Noorder spoorwegen) aangegeven, van te beginnen met de meest belovende lijnen. Of is de Zeeuwsche weg welligt minder belovend dan de overige in de concessie opgenomene? Wij willen hier niet treden in eene uitvoerige vergelijking van den Rotterdam-Moerdijkschen weg met den Zeeuwschen, omdat wij zelfs den schijn niet op ons willen laden, als of wij den Rotterdamschen weg bestreden, maar dit alleen willen wij vragen: waar zullen duizenden van bunders land worden aangewonnen? voor welken weg zijn de meeste aanvragen geschied? waar zullen de meeste nieuwe bronnen van bestaan worden geopend? wat eindelijk is meer belovend, eene haven met de beste zeegaten ter wereld, geopend voor den trans-atlantischen handel, te verbinden met Centraal-Europa, of wel den weg van Rotterdam naar den Moerdijk, waarvan wel is waar vermeerdering van handel te wachten is, doch zekerlijk niet in evenredigheid met de kosten die er aan moeten worden besteed?

Dat men spoediger in gereedheid zoude zijn met den Rotterdamschen, dan met den Zeeuwschen weg, kan evenmin de reden zijn, waarom de regering de uitvoering van den laatsten weg wil verschuiven; voor dezen weg toch is alles reeds in gereedheid; men kan met de werken er van, zoodra het kapitaal gevormd is, dadelijk een aanvang maken. Hoe ver men met de plannen van de overige deelen der Zuider spoorwegen is gevorderd, is ons onbekend, verder dan met den Zeeuwschen zekerlijk niet.

Zou bij de regering welligt bezwaar bestaan in de groote subsidien die vereischt worden voor de gelijktijdige uitvoering der wegen? Wij kunnen het niet *gelooven, bij de subsidien, die* later zijn toegezegd voor de versmalling der rails van den Hollandschen spoorweg. Buitendien werd de Zeeuwsche weg reeds achteruitgesteld, toen er nog geene sprake was van de brug over het Hollandsch diep, die meer dan het dubbele zal kosten van de subsidien toegezegd voor de buitengewone werken, benoodigd voor den weg van Vlissingen naar Rosendaal. Maar daarenboven, indien dit bezwaar alleen aanleiding gaf tot het uitstellen van een gedeelte der Zuider spoorwegen, dan zouden wij kunnen begrijpen, dat de uitkeering der subsidien over een aantal jaren verdeeld werd; dat men bij aanvang der werkzaamheden van een gedeelte afhankelijk stelt van het in exploitatie brengen van het andere, kan er wel nimmer uit voortvloeijen.

Maar wat dan? Bedriegen wij ons niet, mijne heeren! dan ligt de eenige reden van de bepaling van art 28 daarin, dat men bang is voor den Zeeuwsch-Limburgschen weg, men wil Zuidholland vooraf beveiligen, tegen eene concurrentie, waarvoor men bevreesd is.

Men zegt, de Zeeuwsch-Limburgsche weg is nuttig, wij zien dat men dien verlangt, wel nu, het zij zoo! maar geen spade zal in de aarde gestoken, geen gedeelte van den weg aangevangen worden, voor dat de weg van Rotterdam naar Maastricht, niet begonnen, maar voltooid is.

Is deze opvatting de juiste en wij zien niet dat eene andere uitlegging van het artikel mogelijk is, dan vermeenen wij, met allen eerbied maar tevens met den meesten ernst, in het belang, niet alleen van Zeeland, maar in dat van geheel het vaderland, tegen zulk eene zienswijze te moeten opkomen.

Welligt zal men zoodanige redenering trachten te verdedigen *onder den naam van:* »bestaande belangen te eerbiedigen." Wij, mijne heeren! zien er niets anders in, dan, onder een nieuw kleed, het oude verschijnsel dat in vroegeren tijd aan ons land reeds zoo veel kwaads heeft berokkend en de val is geweest van de oude republiek.

Naar ons eerbiedig inzien behoort niet gevraagd te worden, wat nuttig is voor Rotterdam, òf voor Dordrecht, òf voor Zeeland, òf voor welke plaats ook, maar wat nuttig is voor Nederland. Is de Zeeuwsch Limburgsche weg alleen voordeelig voor enkele plaatsen in Zeeland, zijn er geene hoogere belangen aan verbonden, dan behoort, wij zijn de eersten om dit te erkennen, die weg niet tot stand te komen; is hij daarentegen, zoo als door de regering erkend wordt en waarvan wij ten volle overtuigd zijn, nuttig voor Nederland, dan mag hij niet, om locale belangen niet te krenken, achter blijven. Hier moet niet gezien worden naar Zeeuw of Hollander, niet naar de verschillende provincien, niet naar de locale wenschen of begeerten, hier moet alleen gevraagd worden, wat vordert het belang van het land, en eene regering die dit niet in het oog hield, zou aan hare eerste roeping, van de gezamenlijke belangen der natie te behartigen, niet beantwoorden.

Passen wij dit op den Zeeuwsch-Limburgschen weg toe, dan hangt de beantwoording der vraag welke weg zal het eerst tot stand komen, af van de vraag, welke weg is voordeeliger voor Nederland, zijn beide wegen even voordeelig, dan moeten zij gezamenlijk tot stand komen, of indien dit onmogelijk is, beide zoo spoedig mogelijk, doch daaruit kan nimmer voortvloeijen dat het tot stand komen van den eenen afhankelijk wordt gesteld van de voltooijing van den anderen, waarvan het noodwendig gevolg zou zijn, dat indien de uitvoering van den eenen òf vertraagd werd, òf later mogt blijken onmogelijk te zijn en daar door niet tot stand kwam, Nederland ook van de voordeelen van den anderen zou beroofd zijn.

Ook in de bepaling van art. 82 zien wij groot bezwaar.

»De concessionarissen," zoo lezen wij aldaar, »zijn bevoegd om voorloopig geen grooter kapitaal dan het voor den aanleg van den weg van Rotterdam naar Maastricht benoodigde bijeen te brengen, en hetgeen voor den weg van Vlissingen naar Breda benoodigd is, later door de uitgifte eener nieuwe serie van aandeelen in de vennootschap aan te vullen."

Hierbij komt in aanmerking de slotbepaling van art. 28:

»*Bij niet voldoening door de concessionarissen aan de tijds*bepalingen in dit artikel vermeld, vervalt de concessie, tenzij de vertraging het gevolg van onmagt, buiten schuld van de concessionarissen zij."

Wij vragen hier waarom niet dadelijk het kapitaal gevormd voor de geheele benoodigde som, en alleen de stortingen op een later tijdstip bepaald?

Welke kunnen nu de gevolgen zijn?

Stelt: de Rotterdam-Maastrichtsche weg komt tot stand; enkele gedeelten er van worden in exploitatie gebragt, men zal met den Zeeuwschen weg een aanvang maken, maar de deelen van den Rotterdamschen, die in exploitatie zijn gebragt, zullen uit den aard der zaak, evenmin als eenige spoorwegen, in den beginne baten afwerpen, daarbij komen de onevenredig hooge kosten der rivierovergangen en de geringe uitzigten van den

weg zelven, zal men dan het kapitaal kunnen uitbreiden en de aandeelen plaatsen?

Doch wij nemen het eens aan, er is een andere vooronderstelling, die toch niet geheel onmogelijk is. Stelt: de Zeeuwschen weg werd eens niet zoo zeer door de tegenwoordige concessionarissen verlangd en gewenscht, als wel aan hen opgelegd of opgedrongen, stelt dat men hier in deze concessie, minder met één volledig plan uit overtuiging gevloeid, dan wel met eene transactie tusschen de verschillende elementen van het tegenwoordig ministerie te doen had en de aan den Zeeuwschen weg niet zeer gunstige elementen behielden, in het vervolg van tijd eens de overhand, ligt er dan niet in de bepaling dat men eerst later het kapitaal voor den Zeeuwschen weg zal behoeven te vormen, het middel voor de hand om de overmagt te doen ontstaan, waarvan art. 28 spreekt? wat zou toch grooter overmagt kunnen zijn, dan dat men geen geld kon bekomen, en geld zal, zonder moeite te doen, zekerlijk niet te bekomen zijn.

Wij willen dit hier niet verder ontwikkelen, slechts enkele wenken vermeenden wij te moeten geven, uw doorzigt zal die wel aanvullen, waar dit noodig mogt zijn.

De slotsom van ons onderzoek is, dat, zoo als de concessie daar ligt, de Zeeuwsch-Limburgsche weg wordt beloofd, maar niet verzekerd, het nut er van erkend, doch ondergeschikt gemaakt aan de belangen van andere plaatsen, de kapitaalsvorming bemoeijelijkt en het middel aan tegenwoordige en toekomstige bestrijders in de hand gegeven om hem nimmer tot stand te doen brengen.

Wij weten het, mijne heeren! dat ook bij de regering voorstanders van den weg gevonden worden, die van het nut er van diep overtuigd, reeds hunne beste pogingen tot bevordering van den weg hebben aangewend, en wij zijn en zullen hun voor die pogingen dankbaar blijven, maar dit mag ons de oogen niet doen sluiten voor het gevaar, dat er in plannen zoo als deze concessie, ligt, waarbij, ja, de Zeeuwsch-Limburgsche spoorweg op den voorgrond treedt, meer welligt dan het zijnen bestrijders lief is, maar waarvan de essentie toch is, dat die weg nimmer tot stand behoeft te komen.

Ons eerbiedig verzoek aan uwe vergadering is, dat het u moge behagen, bijaldien het u mogt blijken dat de Zeeuwsch-Limburgsche weg werkelijk voor Nederland nuttig is, de voorgedragene concessie niet te bekrachtigen, dan na dat daarin de noodige waarborgen zullen zijn opgenomen, dat die weg werkelijk en spoedig tot stand zal komen en hij niet afhankelijk worde gesteld van de voltooijing van andere wegen.

'T welk doende enz.

Middelburg, 11 julij 1859.

Bij de kamer van koophandel en fabrieken alhier liggen ter lezing opgaven betrekkelijk Groot-Brittanje en Ierland, wegens handel en scheepvaart, en over de hoeveelheden suiker aldaar ingevoerd, gedurende de jaren 1848—1858.

Ondanks de ongeloofelijke krachtsaanwending, om het fregat met stoomvermogen Zeeland verder van de helling der marinewerf te Vlissingen te water te brengen, is dit tot hiertoe niet mogen gelukken. Men is thans bezig het voorschip door twee schepen te steunen, vermoedelijk met het doel, om na het afloopen van het water de helling na te zien.

Men verneemt, dat door zijn exc. den minister van binnenlandsche zaken, bij beschikking van den 6 dezer, op de herhaalde klagten der besturen van polders gelegen langs de Eendragt, en andere belanghebbenden, over de schade, door de snelle vaart der stoombooten Telegraaf aan de oeverwerken der rivier veroorzaakt wordende, is te kennen gegeven dat naar aanleiding van hun tweede adres, door deskundigen een nader onderzoek is ingesteld, doch dat dit onderzoek geene redenen heeft opgeleverd, om op de vroeger genomen afwijzende beschikking terug te komen.

De Staats courant bevat een koninklijk besluit van 6 dezer waarbij wordt bepaald dat met 1 januarij 1860 de behandeling van alle zaken betreffende den adelstand, tot dus verre uitgemaakt hebbende een onderdeel van het departement van binnenlandsche zaken, zal worden opgedragen aan dat van justitie. De referendaris mr. W. J. baron d'Ablaing von Giessenburg is dientengevolge ook bij het departement van justitie overgeplaatst.

Bij besluit van den 7 dezer heeft Z. M. de koning de statuten der vereeniging de Maatschappij van Weldadigheid goedgekeurd.

Eenige dagbladen melden dat Z. M. de koning het voornemen heeft zich binnen kort naar Wiesbaden te begeven.

H. M. de koningin en Z. K. H. de prins van Oranje hebben, met den heer Gevers van Endegeest, den Haarlemmermeerpolder bezocht, en daarna op het buitenverblijf van dien heer gedineerd.

Onderscheidene in de gemeente 's Gravenhage zich bevindende Italianen zijn voornemens zich in deze week aan een vriendschappelijk diner te vereenigen, ter viering van de bevrijding van Italie.

Vrijdag nacht ten een ure werden de bewoners der residentie uit den slaap gewekt door het luiden der brandklok, en bleek het spoedig dat het huis bewoond door zekeren van der Tak, winkelier in heeren artikelen in de 1ste Wagenstaat, geheel en al in lichte laaije vlam stond. Zeer spoedig bevond zich op de plaats des onheils de adjunct brandmeester van Gogh, die spoedig gevolgd werd door den brandmeester-generaal, de burgerlijke en militaire autoriteiten. De brandspuiten no. 2 en 3 waren de eersten aanwezig, hebbende no. 2 het eerst water gegeven. Niettegenstaande alle aangewende pogingen is het huis geheel uitgebrand, doch is men er in geslaagd de belendende perceelen te bewaren. De bewoners zijn niet dan met levensgevaar gered. Van der Tak had juist eenige weken geleden zijn inboedel bij de brandassurantie-maatschappij de Adelaar voor eene betrekkelijk aanzienlijke som doen assureren. Vermoedens van moedwillige brandstichting zijn dadelijk ontstaan waarom van der Tak dan ook, op die vermoedens, voorloopig in verzekerde bewaring is genomen en den volgenden dag reeds naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering overgebragt. De schade wordt op elf à twaalf duizend gulden begroot.

Volgens de Delfsche courant is het adres van docenten aan de koninklijke akademie aldaar, waarvan wij in ons vorig nommer melding maakten, om bijzondere redenen tot heden niet aan Z. M. den koning opgezonden.

Vrijdag morgen is te Nieuwediep ter reede geankert Zr. Ms. stoomschip Citadel van Antwerpen. Na eene sloep aan wal gezonden te hebben, voor het bezorgen en afhalen der brieven, is gezegd stoomschip dien namiddag weder naar het eskader in de Noordzee vertrokken; zaturdag is het eskader naar Edinburg gezeild.

Benoemingen en besluiten.

Eervol ontslag verleend, bij besluit van 13 dezer, aan den heer dr. H. J. van Eck, op zijn verzoek, als burgemeester der gemeente Axel.

Overgeplaatst, bij besluit van 13 dezer, den kapitein J. L. Wagner, van het 3de regement infanterie, in zijnen rang, bij het regement grenadiers en jagers.

Met Zr. Ms. goedkeuring is door den consul te Singapore tot zijnen vice-consul benoemd de heer M. T. Davidson.

Benoemd, bij verschillende besluiten van 14 dezer, tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw, Z. H. den soesoehoenan van Soerakarta, Pakoe Boewono Senopatie Ingalogo Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo den VIIIste, en Z. H. den sultan van Djokjokarte, Hamangkoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo Kalifatolah den VIden; en tot ridder dier orde, den onafhankelijken prins aan het hof van Soerakarta, Pangeran Adhipati Ario Mangko Negoro.

Benoemd, bij besluit van dien datum, tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Alkmaar mr. W. van der Kaay, advocaat aldaar.

Marine en leger.

Z. M. schroefstoomschip het Loo is donderdag morgen van Amsterdam door het Noordhollandsche kanaal naar het Nieuwediep gestoomd om aldaar getuigd en verder voor de dienst gereed gemaakt te worden.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 15 julij. In de zitting van het lagerhuis van heden heeft lord John Russell op eene interpellatie van sir James Graham geantwoord dat Frankrijk te Cherbourg geene buitengewone toebereidselen maakt, welke aan Engeland aanleiding zouden kunnen geven om deswege inlichtingen te vragen. Op eene andere interpellatie gaf genoemde minister te kennen dat het bewind geene officiele mededeeling van het sluiten des vredes had ontvangen. Er waren wel door lord Cowley van den graaf Walewsky ophelderingen gevraagd aangaande de vredesvoorwaarden en de wijze van hare uitvoering; doch de graaf Walewsky had geantwoord dat hij niet in staat was vóór de terugkomst des keizers inlichtingen te geven. Gelijk antwoord had ook de pruissische gezant ontvangen. Op de vraag van den heer Fitzgerald of lord John Russell en lord Palmerston de algeheele vrijmaking van Italie niet wenschelijk achtten, antwoordde de eerstgenoemde, dat hij zijn gevoelen over den vrede nog niet wenschte bloot te leggen, daar zulks voorbarig zou wezen in geval er nog een congres moest plaats hebben. De regering, zoo zeide hij verder, zou haren invloed aanwenden tot bevestiging van den vrede. Dit antwoord gaf den heer Fitzgerald aanleiding om de bewindslieden daarover te hekelen, dat zij getoond hadden geene eigene vaste staatkunde in den strijd tusschen Oostenrijk en Frankrijk te hebben, waarop lord John Russell antwoordde nog steeds van meening te zijn dat noch Frankrijk noch Oostenrijk het regt hadden om Engelands medewerking te vorderen, en er thans te moeten bijvoegen dat de vrijheid van Italie door keizer Napoleon niet bevestigd was geworden.

— In de zitting van het hoogerhuis heeft lordt Normanby zich hevig uitgelaten tegen de circulaire van den graaf Cavour, terwijl hij regt liet wedervaren aan het antwoord van lord John Russell. Lord Brougham betreurde dat de vrede der wereld afhankelijk was van den wil van eenen man, die niet door eenen ministerraad gecontroleerd wierd. Lord Derby zeide dat Frankrijk volgens eigen erkentenis niet als hoofdpartij maar alleen als bondgenoot van Sardinie aan den oorlog had deel genomen, weshalve hij wenschte te vernemen of ook tusschen Oostenrijk en Sardinie de vrede gesloten was. Lord Granville antwoordde daarop dat de regering alleen onderrigt was van het sluiten van den vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk.

Eenige andere leden drongen er op aan dat Engeland ook verder geheel onzijdig blijven en zich ook van alle raadgevingen ten aanzien der vredes voorwaarden onthouden zou. Op voorstel van lord Wodehouse werd de discussie over dit onderwerp afgebroken.

— De dagbladen gaan voort met het leveren van uitvoerige betogen over den geslotenen vrede en The morning post is nagenoeg het eenige blad dat zich over de voorwaarden gunstig uitlaat. De andere vooral The times voeren daartegen vele bedenkingen aan. Dat dagblad betoogt dat Italie geenzins vrij is in constitutionnelen of populairen, maar in Napoleontischen zin. Het gaat verder na wat de bevolking van de verschillende staten van Italie met betrekking tot hare vrijheid gewonnen heeft, en, komt tot de slotsom dat dit inderdaad op niets nederkomt. Om tot het verkregen resultaat te geraken had men zoo veel menschenlevens niet behoeven op te offeren; door middel van de diplomatie had men hetzelfde van Oostenrijk kunnen verkrijgen.

— The times beweert dat de keizer en keizerin van Frankrijk binnen kort te Weenen een bezoek bij den keizer van Oostenrijk zullen afleggen.

— De Morning post is van oordeel, dat Engeland de verwijdering van alle vreemde troepen uit Italie moet vorderen, die troepen moeten er nimmer terugkeeren.

Londen 18 julij. The times bevat eene depeche uit Weenen, volgens welke vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk en Sardinie weldra te Zurich zullen bijeenkomen, om een definitief vredesverdrag op te maken. Er zal geen congres zijn, want de keizers zijn overeengekomen de verdere moeijelijkheden, zonder tusschenkomst der onzijdige mogendheden, uit den weg te ruimen.

Duitschland.

Weenen 16 julij. Een keizerlijk manifest gedateerd Laxenburg den 15 julij zegt, dat het motief tot het sluiten des vredes voornamelijk ligt in het zich onzijdig houden van de natuurlijke bondgenooten, welker bemiddeling eene meer ongunstige voorwaarde beloofde dan eene onmiddellijke overeenkomst der beide keizers. De keizer belooft eene met den geest des tijds overeenstemmende verbetering in de wetgeving.

— De Oest. Ztg. laat zich volgenderwijs over den vrede uit: „Wij hebben eene provincie, eene zeer schoone provincie verloren, en zullen evenwel sterker geworden zijn. Wij zullen voortaan trachten het ons overgebleven kapitaal beter en nuttiger te besteden. Wij zullen het verzuimde herstellen; wij zullen trachten onze krachten naar geest en ligchaam te verzamelen, te ontwikkelen en te versterken. Oostenrijk heeft nooit de vreemdelingen tegen Duitschland in het harnas gejaagd, en ook de naaste toekomst zal toonen, hoe goed zijne gezindheid is".

— Van verschillende zijden worden voortdurend aanbiedingen gedaan ter verpleging van gewonden. Zoo is o. a. door den kardinaal Rauscher zijn zomerpaleis in de Ober-St.-Veit, door de meeste eigenaren van badhuizen een aantal vrije baden daartoe beschikbaar gesteld, terwijl tien nonnen der duitsche orde, van Silezie komende, zich te dien einde naar de veldhospitalen te Verona hebben begeven.

Berlijn 15 julij. Onze gezant bij het fransche hof, de graaf Pourtalès, benevens de heer van Usedom, gezant bij de bondsvergadering, zullen weldra naar de plaats hunner bestemming vertrekken.

— Dat de regering zich gereed ... te houden, ...

men voor geene verdere verstoring des vredes meer behoeft te vreezen, blijkt uit de reeds genomene maatregelen betreffende het niet doen oprukken van gemobiliseerde troepen en het buitengewoon groot aantal verloven aan de manschappen gegeven, die onder de wapenen staan. Dat men in vele kringen niet tevreden is met den loop der zaken, laat zich begrijpen: Men zegt: Keizer Napoleon heerscht over ganesch Europa, en dergelijke zaken meer. Intusschen wordt er bijgevoegd, dat, indien deze oordeelvelling juist is, hij zeer gematigd in zijne vorderingen mag genoemd worden.

Frankfort 16 julij. In eene heden gehouden buitengewone zitting van den bondsdag heeft Oostenrijk de vredesovereenkomst medegedeeld, en voorgesteld de bondscontingenten en bondsvestingen op voet van vrede te brengen.

— In het hertogdom Nassau is dezer dagen bevel gegeven om vier ligtingen der troepen met groot verlof naar huis te zenden.

Luxemburg.

De begrooting is in de zitting van 12 dezer met algemeene stemmen aangenomen. De verschillende amendementen, in het eindverslag opgenomen, zijn goedgekeurd, zonder dat de ministers daartegen eenige bedenking hebben geopperd. De kamer is sedert het gegeven votum van vertrouwen uiteengegaan; men mag het er voor houden, dat de buitengewone zitting is gesloten.

Frankrijk.

Parijs 16 julij. Het is thans zoo goed als zeker dat de keizer aanstaande zondag of uiterlijk maandag te St. Cloud zal aankomen, en het laat zich aanzien dat hij met weinig geestdrift door de bevolking zal worden ontvangen, uithoofde van de toenemende ontevredenheid over de vredesvoorwaarden. Die ontevredenheid krijgt vooral onder de werkende klasse een ongunstig aanzien, niettegenstaande de regering al het mogelijke doet om ze te doen ophouden. De keizerin ondervindt geenszins meer die blijken van geestdrift waarmede zij tot nu toe alom werd begroet. Er zijn eenige arrestatien gedaan ten gevolge van gevechten, welke tusschen Italianen en burgers in de straten hebben plaats gehad.

De dagbladen laten zich over het algemeen gunstig over de vrede uit; alleen la patrie maakt hierop eene uitzondering. Dat blad laat zich in zijn jongste nommer uit op eene wijze waaruit blijkt dat het deelt in het gevoel van teleurstelling hetwelk door de vredesvoorwaarden bij menigeen alhier is verwekt. Dit is des te opmerkelijker, daar de denkbeelden, welke keizer Napoleon tot het ondernemen van den oorlog hebben geleid, door La patrie het eerst ontwikkeld en het warmst aanbevolen zijn, doch dat blad zou nu volgens gerucht aan den minister van binnenlandsche zaken bepaald geweigerd hebben eene lofrede op den vrede te houden.

Het Journal des débats acht het een groot geluk voor Italie dat de vrede tot stand is gekomen en is overtuigd, dat de bevolkingen van dat land de belangrijke opofferingen, welke Frankrijk zich in haar belang heeft getroost, waardig zullen beloonen. In dat blad wordt, naar aanleiding van berigten uit Londen, medegedeeld, dat de keizer van Oostenrijk zeer te vreden is, vooreerst in het algemeen met de wending, welke de zaken hebben genomen, maar verder in het bijzonder met de omstandigheid, dat hij regtstreeks over den vrede heeft onderhandeld met zijnen vroegeren tegenstander, zoodat hij zich niet heeft behoeven te onderwerpen aan de noodzakelijkheid om de regeling der toekomst van Oostenrijk over te laten aan het goeddunken van mogendheden die zich ten eenenmale onverschillig hebben betoond omtrent zijn lot. Het zou vooral op dien grond zijn, dat de keizer van Oostenrijk zich had verklaard tegen de beslissing van het italiaansche vraagstuk door de tusschenkomst van een europeesch congres.

Van eene andere zijde baart het misnoegen dat men nog geen begin met de ontwapening maakt en dat de regering zelfs voortgaat met het bijeenbrengen van provisien en ammunitie. Daartegen wordt echter aangevoerd dat dit noodzakelijk is om de ledige magazijnen en arsenalen eenigermate te voorzien.

Onder de vele geruchten behoort dat beide keizers, toen zij te Villafranca het vredestractaat onderteekenden, zich met elkander verstaan hebben over eene eventuele verdeeling van het Oosten. Wat daarvan zij blijft natuurlijk eene gissing, doch zoo veel is zeker, dat in Turkije eerlang gewigtige gebeurtenissen zullen plaats hebben en dat Napoleon III er wel de man naar is, om het terrein vrij te maken, ten einde later met den loop der zaken zijn voordeel te doen.

— Men zegt vrij algemeen, dat de paus geweigerd heeft president van den italiaanschen bond te zijn en zelfs volstrekt geen deel van dien bond wil uitmaken, zich daarop gronden, dat de italiaansche bond wel eens geroepen kon zijn oorlog te voeren tegen eene katholieke mogendheid, en dat hij als paus zich daartegen zou moeten verzetten. Van den anderen kant verzekert men ten stelligste, dat de hertog van Modena en de groot-hertog van Toscane, op verzoek van den paus, zich reeds voor het nieuwe regeringsstelsel hebben verklaard. Van den koning van Napels weet men nog niets.

Men zegt verder, dat keizer Napoleon tot beschermer van den italiaanschen bond zal benoemd worden, en het berigt, dat de italiaansche kwestie verder zonder eenige tusschenkomst van eene of meer der onzijdige mogendheden zal afgehandeld worden, en dat Oostenrijk zijn besluit daaromtrent reeds bepaald heeft te kennen gegeven, zet hieraan eenige waarschijnlijkheid bij.

— *Men meent hier in sommige kringen te weten, dat koning* Leopold van Belgie niet naar Londen geweest is, ten behoeve van den vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk, maar om de hand der tweede dochter van koningin Victoria, prinses Alice voor den graaf van Vlaanderen te vragen. Deze prinses is geboren in 1841.

— De tentoonstelling der schilderstukken van Ary Scheffer heeft, *in weerwil van den lagen entréeprijs, omstreeks 70,000 fr.* opgeleverd. De onkosten, die ter inrigting van de zaal zijn gemaakt en vooral het hooge bedrag der premien voor de verzekering *tegen* brandschade (*de schilderijen waren voor drie* millioen geassureerd,) van deze som afgetrokken zijnde, zal er nog ongeveer 25,000 fr. overblijven ten voordeele van de kas ter ondersteuning van behoeftige kunstenaars. De tentoonstelling der werken van Paul Delaroche had ongeveer de zelfde som opgebragt.

— Het Journal des débats is, naar men verneemt, in den Kerkelijken Staat verboden, wegens de correspondentiën die het van tijd tot tijd uit Rome mededeelt. Op last van den generaal Goyon, opperbevelhebber der fransche troepen te Rome, is aan den romeinschen correspondent van genoemd blad de toegang in den Cercle Français verboden.

— Vijf napelsche schepen, onder bescherming van een oorlogschip van dezelfde natie, hebben 2000 ontslagen zwitsersche soldaten te Marseille aan wal gezet, die zaturdag met den spoorweg naar Lyon zijn vertrokken.

Parijs 18 julij. De Moniteur meldt dat de keizer in voortref*felijke gezondheid te St. Cloud is aangekomen en dat hij met* levendig vreugdebetoon is begroet.

Italie.

De ontevredenheid over de wijze waarop de vrede is tot stand gekomen en de voorwaarden waarop zij is gesloten *begint zich hoe langer hoe sterker te openbaren.* Men is van oordeel dat die voorwaarden geenszins beantwoorden aan hetgeen keizer Napoleon op zich genomen had ten behoeve van *Italie tot stand te brengen. Dit is dan ook de voornaamste* reden waarom de heer Cavour zijn ontslag heeft genomen als minister van buitenlandsche zaken en hoofd van het sardinische kabinet. Hoe weinig het sluiten van den vrede door dien staatsman was verwacht blijkt onder anderen uit eene depeche den 9 dezer door hem aan den Sardinischen commissaris te Florence gezonden, daarin wordt gezegd: „De koning geeft kennis van den wapenstilstand van louter militairen aard, welke er gesloten is en die tot den 15 augustus aanhoudt; tevens verlangt hij dat er met nadruk aan de vermeerdering der krijgsmagt gewerkt worde; en dit verlangt hij zeer dringend."

De ambtgenooten van den heer Cavour hebben zijn voorbeeld gevolgd, en uit het regeringsblad blijkt dat het verzoek om ontslag van al de ministers is aangenomen; zij zullen echter voorloopig met hunne portefeuilles belast blijven. De graaf Arese is inmiddels met de vorming van een nieuw kabinet belast. Hij *is, zoo als thans door de dagbladen gemeld wordt,* uit Lombardye geboortig en staat sedert lang met keizer Napoleon in vriendschapsbetrekking. Naar gezegd wordt, is hij reeds vroeger met den keizer in gedachtenwisseling omtrent Italie's behoeften geweest en deelt hij volkomen in Zr. Ms. inzigten dienaangaande.

In den avond van 13 dezer is te Milaan de volgende proclamatie van Victor Emanuel aan de bevolking van Lombardije aangeplakt.

„De hemel heeft onze wapenen gezegend. Met de krachtige hulp van onzen grootmoedigen en dapperen bondgenoot, keizer Napoleon, zijn wij in weinige dagen, na overwinning op overwinning behaald te hebben, op den anderen oever der Mincio *gekomen. Thans keer ik onder u terug om u de heugelijke tij*ding mede te deelen dat de hemel onze wenschen verhoord heeft.

„*De wapenstilstand is gevolgd door de onderteekening* van den vrede, welke aan de bevolking van Lombardije hare onafhankelijkheid verzekert, volgens den zoo herhaaldelijk door u geuiten wensch. Gij zult voortaan met onze oude staten eene eenige en vrije familie vormen.

„Ik neem uw lot onder mijn bestuur en, overtuigd van bij u die medewerking te ondervinden, welke in een staat noodig is, om een nieuw bestuur te vormen, zeg ik tot u: „Bevolking van Lombardije, stelt vertrouwen op uwen koning, hij zal er naar streven op regte en duurzame grondslagen het geluk te vestigen van die landstreken, welke de Hemel aan zijn bestuur toevertrouwt."

Den 15 dezer zijn keizer Napoleon en koning Victor Emanuel te Turin aangekomen, vergezeld door den prins de Carignan en graaf Cavour. Zij stapten aan het koninklijk paleis af en vertoonden zich verscheidene malen op het balcon, waarbij zij met menigvuldige toejuichingen werden begroet. Er had een diner van 80 couverts ten hove plaats en des avonds was de stad geillumineerd. Ook graaf Cavour ontving levendige bewijzen van sympathie.

De keizer zal bij zijne terugreis naar Frankrijk door den koning van Sardinie tot Susa worden vergezeld.

Zeetijdingen.

Den 17 dezer alhier aangekomen het kofschip *De zwaan*, gez. T. D. de Ruiter van Seaham met kolen. door den gez. was den 16 dezer gepraaid op 52 gr. 34 min. n. b. en 2 gr. 30 min. o. l. de schooner *De burger*, gez. Bartels van New Castle naar Lissabon. Alles wel aan boord.

Ter reede van Vlissingen aangekomen voor Belgie bestemd: den 16 dezer *Australia*, gez. Repetto, Buenos Ayres; *Ile d' Arais*, gez. Le Trestre Spanje; *Dart*, gez. Askam, *Samuel Bernardt*, gez. Sharman, beide van Londen; *John Hancock*, gez. Coffin, New Orleans; *Hermann*, gez. Havighorst, Rio; *Ellen Sophia*, gez Cook, Livorno; 2 *Célines*, gez. Niel, Bordeaux; *Phénicier*, gez. Martin, Requejade; *Polecarpe*, gez. Le Diabat, Camillas *Josephus*, gez. Walton, New Orleans; den 17 dezer *Ant*, gez. Frank, *Aetna*, gez. Watkinson, beide van Londen; *Ludwig Burchard*, gez. Korff, Buenes Ayres; *Lady Isighton*, gez. Balaon, *Jessie*, gez. Allen, beide van Londen; *Veranda*, gez. Monsen, Riga.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 18 julij.

Meekrap weinig geveild, hooger gehouden doch daartoe geen kooplust. Onberoofde 22 à 24½

Graanmarkten.

Amsterdam 18 julij.

Tarwe onveranderd. Gerst f 3 hoorger.

Raapolie op zes weken f 36¾. Lijnolie op zes weken f 33¾.

Rotterdam 18 julij.

Rogge 10, haver 20 ct. lager; koolzaad 60 ct. hooger, anders de zelfde prijzen.

Middelburg 16 julij.

Patentolie f 38½. Raapolie f 36¼. Lijnolie f 36½ per vat op zes weken.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 18 julij 1859.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	64¾
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	129
	Obl. Maatschappij van weldadigheid	4	„	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	104⅝
	Certific. Hope & co.	4	„	—
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	100⅛
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg (afgefourneerd)			227
	dito dito (onafgefourneerd)			—
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	79½
Spanje.	Obligatien	1½	„	31¾
	dito binnenlandsch	3	„	41⅛
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling (gefourneerd)			125
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	59⅜
	dito amsterdamsche	5	„	75¾
	dito nationale	5	„	63⅜
	dito 1847/1852	2½	„	31⅜
	Bank actien	3	„	900
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	45⅛
	dito nieuwe	3	„	44
Grenada.	dito			16⅞
Venezuela.	dito	2½	„	28
Illinois.	dito	7	„	81⅜
Mexico.	dito	3	„	18⅜

Beurs van Londen, 16 *julij.* ten 12 ure. *Consols* 95½

Beurs van Weenen, 15 julij. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 75.—.

Beurs van Parijs, 16 julij. (slotprijzen.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68,90.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 14 julij.

Metalliek f 23,75; Napelsche f 24,35; Diverse engelsche in £ f 11,50; Engelsche Russen f 11,50; Fransche f 55,—; Belgische f 55,87½; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f 2,38; Spaansche coupons per fr. f 54,87½; Hamb. Russen f 33,75; Russische in zilveren roebels f 33,37½; Poolsche in fl f 26,75; Nationale metalliek f 29,—; Dollars f —,—.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam

Uren van vertrek in JULIJ—AUGUSTUS.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Dingsdag	19	's morg.	6 ure.	Dingsdag	19	's morg.	10,15
Donderdag	21	〃	6	Woensdag	20	〃	10,15
Vrijdag	22	〃	6	Vrijdag	22	〃	10,15
Zaturdag	23	〃	6	Zaturdag	23	〃	10,15
Zondag	24	〃	6	Zondag	24	〃	11,30
Maandag	25	〃	7	Maandag	25	's midd.	12 ure.
Dingsdag	26	〃	8	Dingsdag	26	namidd.	1,30
Donderdag	28	〃	10	Woensdag	27	's morg.	6
Vrijdag	29	〃	11	Vrijdag	29	〃	7
Zaturdag	30	〃	11,30	Zaturdag	30	〃	8,30
Zondag	31	's midd.	12	Zondag	31	〃	8,30
Maandag	1	's morg.	6	Maandag	1	〃	9,30

Advertentien.

Bevallen van een' ZOON M. J. DEN HOLLANDER, geb. PLANKEEL.

Middelburg, 18 Julij 1859.

Heden overleed, in den hoogen ouderdom van ruim 85 jaren, JAN DINGEMANSE.

Vrouwepolder, den 13 Julij 1859.

Uit naam der Familiebetrekkingen, C. VOLKERS.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijn geliefde oudste Zoon ANTHONIE CORNELIS, in den ouderdom van even dertig jaren.

Allen die den Overledene gekend hebben zullen beseffen wat wij in hem verliezen.

Middelburg, den 16 Julij 1859.

Uit aller naam, WED. F. P. VAN DE REE, geb. ASSENDELFT.

Heden overleed, tot onze droefheid, ons geliefd jongste Kindje WILLEM ABRAHAM, in den jeugdigen leeftijd van bijna tien maanden.

Middelburg, den 16 Julij 1859.

W. VAN DE PUTTE.
M. VAN DE PUTTE.
VAN ASSENDELFT.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijn' geliefden Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen welmeenenden dank.

Vlissingen, den 18 Julij 1859.

E. C. BRAND, Wed. P. SMITH JR.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen Lieveling ABRAHAM GERARDUS, op den 7 Julij, betuigen wij onzen opregten dank.

Middelburg, den 18 Julij 1859.

C. J. KRUYSSE.
E. J. KRUYSSE, MACHIELSE.

Door vertrek uit deze Stad zegt de ondergeteekende dank aan zijne Begunstigers zoo buiten als binnen de Stad, tevens door deze, voor zich en zijne betrekkingen, zijnen Vrienden en Bekenden een hartelijk vaarwel toebrengende.

G. L. VAN BUUREN.

KIEZERSVEREENIGING DE GRONDWET.

Door de Vereeniging worden, ter vervulling der vacaturen in den Gemeenteraad, door de periodieke aftreding van zes Leden (wit Stembriefje), aanbevolen:

De Heeren J. J. VAN UIJE. — Mr. N. J. C. SNOUCK HURGRONJE. — Mr. M. F. LANTSHEER — Jhr. W. H. DE JONGE. — H. J. VAN DEINSE. — H. P. ABRAHAMS.

Daar de vier eerstgenoemde Heeren in de Vergadering evenveel stemmen op zich vereenigd hebben, is de bovenstaande volgorde door het lot bepaald.

Ter vervulling der buitengewone vacature, door het bedanken van Jonkhr. Mr. M. C. PASPOORT VAN GRIJPSKERKE (blaauw Stembriefje), de Heer Mr. D. A. BERDENIS VAN BERLEKOM.

Het Bestuur der Vereeniging,
G. A. FOKKER, Voorzitter.
F. NAGTGLAS, Secretaris.

De PRESIDENT der Kamer van Koophandel en Fabrieken der Stad Middelburg, daartoe door de Nederlandsche Handelmaatschappij uitgenoodigd, roept bij deze op de Stemgeregtigde Deelhebbers in genoemde Maatschappij, die zich onder het Agentschap van Middelburg hebben gerangschikt, om te compareren op Donderdag den 21 Julij aanstaande, des namiddags ten twee ure, in de Raadzaal op het Stadhuis, ten einde over te gaan tot de benoeming van een Commissaris en diens Plaatsvervanger, ten gevolge der aftreding op 1 Augustus eerstkomende van de Heeren Jhr. W. R. BOODAERT en J. LUTEIN, overeenkomstig den vastgestelden rooster van aftreding.

Middelburg, Julij 1859. De President voornoemd,
S. J. SPRENGER.

KROONDOMEIN.

VERPACHTING van TIENDEN, gelegen in het District Middelburg, over den jare en Oogst van 1859;

Te Veere, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST en Getuigen, op Vrijdag den 22 Julij 1859, des voormiddags ten 10 ure, op den Kampveerschen Toren, — en,

Te Vlissingen, ten overstaan van den Notaris D. UYTTENHOOVEN en Getuigen, op Dingsdag den 26 Julij 1859, des voormiddags ten 10 ure, op het Stadhuis.

DE MAJOOR, belast met het Plaatselijk Kommandement te Vlissingen, brengt ter kennis van de Gegadigden dat, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, ten behoeve der Garnizoensbakkerij, op Maandag den 1 Augustus 1859, des middags ten één ure, op het Plaatsbureau aan de Hoofdwacht aldaar zal worden aanbesteed de levering van:

12 Lasten Zeeuwsche Tarwe, 12 Lasten Rijntarwe, en 6 Lasten Inlandsche of Pruissische Rogge;

moetende de Zeeuwsche Tarwe minstens 74, de Rijntarwe minstens 77 en de Rogge minstens 72 ponden het Mud wegen (zonder den Zak.)

Wordende hierbij aanbevolen om het Merk, hetwelk op de aangeboden Monsters voorkomt, ook op den Omslag waarmede het Inschrijvingsbiljet wordt ingegeven, te plaatsen.

De voorwaarden van voorschreven aanbesteding zullen van heden af aan op gemeld Bureau ter lezing liggen, van des morgens 10 tot des middags 12 ure.

Vlissingen den 15 Julij 1859.

De Majoor voornoemd,
DE WIESE.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Veiling te Amsterdam, op Vrijdag 29 Julij 1859, van

27809	Kranj. en Kann.	JAVA SUIKER,	ligg.	te	Amsterdam,
33860	〃	〃	dito	〃	Rotterdam,
982	〃	〃	dito	〃	Dordrecht,
5197	〃	〃	dito	〃	Schiedam,
7067	〃	〃	dito	〃	Middelburg.

Amsterdam, 4 Julij 1859.

PUBLIEKE VERKOOPING na bekomene Regterlijke magtiging, op Donderdag den 21 Julij 1859, des avonds ten zeven ure precies, in het Nederlandsch Logement in de Abdij te Middelburg, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, van

EEN HUIS EN ERVE,

in de Nieuw-Oostersche Straat te Middelburg, wijk N no. 108; Kadastraal bekend sectie B no. 61, groot 2 Roed. 28 Ellen.

Daags vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure, te zien.

Mejufvr. E. VAN BRAAMBEEK, benoemd tot DAG- en KOSTSCHOOLHOUDERES te Goes, heeft de eer aan Ouders en Voogden bekend te maken, dat zij op den 18 Julij aanstaande hare School zal openen; HunEd. tevens de verzekering gevende, dat de vorming en leiding van het verstand en hart der aan hare zorg toevertrouwd wordende Leerlingen haar tot eerste pligt zal zijn.

Nadere informatien en Prospectussen zijn, behalve bij de Institutrice, te bekomen bij den Heer Secretaris der Plaatselijke Schoolcommissie, den Heer H. K. D. VAN DEN BUSSCHE, te Goes.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van GOES, gezien de bovenstaande kennisgeving, vestigen daarop de aandacht van Ouders en Voogden, in de overtuiging dat de hun gebleken bekwaamheid en geschiktheid der benoemde Institutrice gewenschte resultaten bij de aan hare zorg toevertrouwd wordende Leerlingen zullen opleveren.

Goes, den 6 Julij 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
M. P. BLAAUBEEN.
De Secretaris,
H. C. PIDAAR.

De ondergeteekende heeft de eer het geëerde Publiek te verwittigen, dat hij te Vlissingen is gearriveerd met zijn, expresselijk daartoe ingerigt, Atelier, tot het vervaardigen van Panotyphie en Photographie PORTRETTEN, [illegible] in [illegible] uit-muntend. Hij [illegible] het [illegible] de kunst gebragt [illegible] tot het vervaardigen van Portretten, Familiegroepen, Landschappen enz. op Glas en Papier, dat een ieder die zijn Atelier met een bezoek vereert, [illegible] voldaan [illegible] zoowel wegens netheid van uitvoering als billijkheid van prijs.

E. M. DE GROOT.

Bovengenoemde is ook aan huis te ontbieden.

D. VAN BEVEREN,

Photograaf, heeft de eer het geëerde Publiek van **Vlissingen** te verwittigen, dat hij gedurende de Kermisweek werkzaam zal zijn tot het vervaardigen van **PORTRETTEN**, op de Groote Markt, wijk C no. 63.

J. C. POLET, Groenmarkt te Middelburg, heeft de eer de ontvangst te berigten van eene fraaije collectie

TAPISSERIE-PATROONEN,

uitmuntende door naauwkeurige bewerking, welke tot civiele prijzen worden verkrijgbaar gesteld, hetzij in Koop of in Huur; voorts eene mooije partij **geborduurde Kragen, Galons, Tresses en Nouveautés**, zeer goedkoope **Karpetten**, alsmede de gunstig bekende **Eau de Cologne** uit de Fabriek van J. M. FARINA, Severinstrasse no. 112, te Keulen. — Beveelt zich minzaam aan.

DEPOT VAN FIJNE OLIJF-OLIE UIT NIZZA IN ITALIE.

Bovenstaande OLIE, welke in vele plaatsen van Nederland en bij den ondergeteekende, tegen 80 cent de Flesch, is verkrijgbaar gesteld, beveelt zich door hare uitmuntende eigenschappen bijzonderlijk aan, als zijnde zij zacht zoet van smaak, zonder reuk, blank en helder, en overtreft daarom in vele opzigten de Genua Olie.

De Depothouder te Middelburg,
M. KRUYSSE.

DEKKER op de Smallekade heeft ontvangen uit Gelderland los-bloemige **AARDAPPELEN**, à 20 cent de vijf Kop en ƒ 2,80 per Mud; — nog voorhanden lekkere vette **Scharren, Kooisschol** en blanke **Zoutevisch**, vette **Haring** enz.

De Weduwe D. J. VISSER maakt bij deze aan hare geëerde Begunstigers bekend dat zij te **VLISSINGEN** gearriveerd is met haar van ouds bekende **Friesche WAFELKRAAM**, staande op de Groote Markt, regt over den Boekwinkel van J. C. TIELROOY. — Verzoekt vriendelijk UEds. gunst en recommandatie.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD een fijn gedresseerde **STAANDE HOND**, op de proef goed. — Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Alsnog voorhanden **WATERVATEN**, tegen verminderden prijs, bij P. GELDOF, Langeviele.

Dienstboden te Huur gevraagd: eene twee aankomende **Jongens** benoodigd.

Bij Burgerlieden worden te HUUR aangeboden eene **Benedenwoning** en eene **Boven Voorkamer**, Gemeubeleerd of Ongemeubeleerd, en met of zonder Kost en Bediening. — Huur- en Verhuurkantoor, Langeviele.

TE AMSTERDAM LIGGEN IN LADING:

Naar **BATAVIA**, om in het begin der maand Augustus geëxpedieerd te worden, het zoo gunstig bekende snelzeilend

CAMPAGNE-FREGATSCHIP

NIEUW-HOLLAND

Kapitein L. TUK.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, het gekoperd Nederl. Barkschip

DECIMA,

Kapitein E. AKKERMAN,

en naar

SINCAPORE,

om in het begin der maand Augustus geëxpedieerd te worden, het extra snelzeilend Barkschip

BOSPHORUS,

Kapitein C. A. KRUISINGA.

Voor inlading van **Goederen**, of het nemen van **Passage**, waarvoor dezelve de meest gewenschte Inrigtingen bezitten, adressere men zich bij de Cargadoors

DE CONINGH & Cie. te Amsterdam.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

BIJVOEGSEL VAN DE MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 19 julij 1859.

VERKORTE MEDEDEELING

VAN HET

DOOR HEEREN GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,

volgens art. 162 der provinciale wet, uitgebragt

VERSLAG

van den toestand der provincie Zeeland,

in de zomervergadering van 1859 der provinciale staten.

(Vervolg.)

Door den heer J. J. van der Horst, vicaris bij de roomsch-katholieke gemeente te Veere, werden in het archief aldaar nasporingen gedaan, in het belang der kerkelijke geschiedenis vóór de hervorming. Hij heeft daarbij vele stukken aangetroffen, welke als belangrijk en minder bekend worden beschouwd. Eene door het gemeentebestuur medegedeelde lijst maakt van de volgende bescheiden melding:

Extract uijt seker previlegie gegeven bij vrouw Mary, staende int IXo Copulaet, waarinne fol. 78 onder andere staet als volgth:

van Cleyn Officiën, Costeriën, Clerq etc. (van den XIIIIden Maerte XIIIIc. LXXVi);

brief van Koning Willem van den 3den julij 1250, aangaande het regt over de leenmannen van de Abdij van Middelburg;

visum van den abt van St. Bernard van den 8 mei 1359, op den scholt in Brabant, op den leenbrief van keizerin Margariet aan Wolfaart van Borsselen geschonken in 1346;

verzoening tusschen twee partijen door heer Hendrik van Borsselen (2 april 1391);

clagte van een dootslach te Vere (1400);

besluit en verordening van Hendrik van Borsselen op het leveren van waslicht voor de kerk van Zandijk (1469);

brief van den deken Jordaen van Middelburg aan Hendrik van Borsselen, over zijne geschenken voor een nieuw gewijden priester (1470);

schepenbrief, waarbij Rose Seijmon, loodsmansdochter, als clarisse wordt aangenomen (21 mei 1474);

dotatie van den Capittele 't Zandenburch (1496);

brief van het kapittel, geldende voor quitancie van den ontvangst van bovenstaande dotatie (1496);

een rekenboek van den kapel in het kasteel van Zandenburch (1477—1479), met het opschrift:

„Dit zy al sulke expence als co. Jhoes bly gedaan te hebben totte noethruften der Capellen den huijs van Zandenburch;"

acte van fundatie der St. Paulus-kapelle te Vere (22 october 1495);

acte van de kerkmeesters bij bovengenoemde fundatie der Sint Paulus-kapelle te Vere (22 october 1495);

lijst van het zilver der O. L. V. kerk te Vere (9 febr. 1507);

ordonnantie gesteld op de kosterij der te O. L. V. kerk Vere, door Maximiliaen van Bourgondien (14 junij 1541);

oncosten ende vacatien gedaan bij Andries van Werchter, secretaris der stede van der Vere, in een voijaige bij hem gedaan tot Mechelen, zoo wel om te solliciteren dexemptie van den imposten als voor de continuatie van der stads-imposten ende die der kercken (10 augustus 1562)

vergunning van den bisschop van Middelburg, Nicolaas de Castro, aan de clarissen verleend, om haar beeldenhuisje op het kerkhof te vernieuwen en te verplaatsen (13 mei 1570.)

requeste van de clarissen aan de regering van Vere, om haar oud en vervallen beeldenhuisje te mogen verplaatsen (7 julij 1570);

eerste vast- en boete dag, uytgeschreven door prins Willem van Oranje (25 januarij 1573);

lastbrief van Willem van Oranje aan jhr. Hieronymus de Rollé, als gouverneur van Vere (15 julij 1592.)

De van het oude archief der gemeente Zierikzee vroegere bewerkstelligde inventarisatie, is gevolgd door eene beschrijving der aanwezige stukken in een register volgens tijdrekenkundige orde, alsmede door eene overschrijving der op dat register voorkomende stukken in gewoon leesbaar schrift, waardoor dus een charterboek van de gemeente is aangevangen, dat nu voorloopig die stukken bevat welke afkomstig zijn van de drie eerste huizen der graven van Holland en Zeeland.

Het register, dat den korten inhoud der stukken aanwijst, bevat tevens eene verwijzing naar de geschriften waar die stukken reeds voorkomen, of van hun aanwezen melding wordt gemaakt. Voorloopig heeft dan ook eene vergelijking van de originelen met die afdrukken plaats gehad, waarvan de uitslag in margine van het charterboek voorkomt, en waaruit nu en dan belangrijke verschillen in het oog springen.

Behalve de origineelen van de brieven der bovenbedoelde vorsten, 85 in getal en loopende van 1274—1426, is de zelfde wijze van bewerking gevolgd ten aanzien van de vidimussen door geestelijke orden van de originele stukken gegeven.

Aanvankelijk werden 21 stuks vidimus van de orde der Minderbroeders overgelegd, welke de afschriften inhouden van een 30tal charters, gegeven in het bovenvermelde tijdvak.

Ook de vergelijking van deze stukken met de originelen, zoo verre die aanwezig zijn, zal, zegt men, min of meer belangrijk kunnen wezen, terwijl zij het gemis van andere op authentieke wijze zullen kunnen aanvullen.

Van de bovenbedoelde 85 stuks grafelijke charterbrieven komen ruim een 40tal voor, die niet bij van Mieris Groot charterboek gevonden worden; zoo als bij voorbeeld:

de aanschrijving (anno 1274) van Floris V aan den baljuw van Zierikzee, om te zorgen dat de ingezetenen niet meer in regten worden betrokken voor de geestelijke regters buiten Schouwen;

het verlof (anno 1296) van Jan I om voortaan voorbij de tollen van den graaf te varen zonder voorzien te zijn van te Dordrecht afgeteekend documenten, benevens eenige bepalingen omtrent den wissel;

het verlof (anno 1303) van Jan II om accijnsen in te voeren of af te schaffen;

de gift van den zelfde (anno 1303) aan Zierikzee van de aeminghe en het scroet-ambacht;

de last van Willem III (anno 1305 en 1306) om goederen, in Schouwen en Zierikzee liggende en den graaf aankomende, van zijne vijanden of van ballingen te verkoopen;

een stuk van Jeanne de Valois (anno 1346), waarin de zeldzaam voorkomende naamspelling van Serissiel van de stad voorkomt;

een privilegie van Margaretha (anno 1350) van geene schepenen of burgemeesters te maken dan die meer dan drie jaren poorters geweest waren;

eene overdragt van Willem V (anno 1351) met de stad om hem als landsheer te huldigen, en kennisgeving dat de koning van Engeland hem hulp had toegezegd;

twee brieven van Albert, koning der Zweden en Gothen (anno 1368), waarbij aan die van Zierikzee het vrij verkeer in het land van Schonen onder zekere bepalingen werd toegekend;

een verlof van Aelbrecht als ruwaard (anno 1377) aan Hendrik van den Abeele, om in zijn ambacht van Beijeren en Vianen alle weken op donderdag eene vrije weekmarkt te houden,

een verlof van den zelfde (anno 1386) betrekkelijk den stapel van Engeland, toen te Middelburg, welke voor een jaar te Zierikzee zoude gelegd worden;

eene bevestiging door den zelfde (anno 1399) van Gerrit van Spreeuwensteyn als dijkgraaf van het quel-ambacht, door het geregt van Zierikzee daartoe benoemd;

de gift van Willem VI (anno 1415) van de stallen van de Vischmarkt, met den afslag en het pondgeld van den visch;

de vrijstelling door keizer Sigismund (anno 1416) van tollen op de Schelde, gedurende 10 jaren, tot opbeuring der welvaart in Zierikzee;

de brief van Jacoba van Beijeren, houdende verzoek tot het zenden van vertrouwde personen om met haar te beraden over hetgeen het welzijn van Zierikzee medebragt (jaartal niet vermeld);

de brief van Johan van Hennegouwen (anno 1421) tot het kiezen van vier personen voor het beheer der financien met de twee burgemeesters; en (anno 1422) tot bevestiging van een besluit der regering, waarbij twaalf personen worden aangesteld om het gemeene goed op te beuren, te ontvangen en uit te geven en daarvan rekening te doen;

de ordonnantie van 1423 op de dijkage van schouwen, en

eindelijk de eigenhandig door Jan van Braband geteekende brief van 1425, waaruit blijkt van de overdragt van de regering aan den hertog van Borgondiën.

Bovendien enkele brieven van bevestiging van privilegien door verschillende graven.

Gestaakt bij het jaar 1425, bestaat het plan tot voortzetting dier beschrijving, waarvan men het volgende jaar verslag hoopt te leveren.

Voorts heeft de ondervinding aan het bestuur van Zierikzee de noodzakelijkheid getoond, van het vervaardigen van registers op de notulen van af 1805—1828, voor zoo ver die aanwezig zijn. Hiermede is een aanvang gemaakt en die arbeid wordt in dit jaar voortgezet.

Met dankbaarheid wordt door dat bestuur melding gemaakt van de gift aan de gemeente door den heer Isebree Moens gedaan, bestaande in eene verzameling van verordeningen dier stad van 1570—1829, afkomstig uit de nalatenschap van wijlen mr. A. Moens van Bloois.

Begraafplaatsen.

Te Bruinisse, waar men dacht eene nieuwe begraafplaats te zullen moeten aanleggen is de bestaande nog geschikt bevonden tot voortdurend gebruik.

Te Domburg vleit men zich in dit jaar eene nieuwe in gebruik te brengen.

Overigens is hiervan niets belangrijks te vermelden.

Plaatselijke geldmiddelen.

In 25 gemeenten werd een hooger, en in 29 een verminderd bedrag als hoofdelijken omslag geheven. Alleen te Veere, Vlissingen en Aardenburg wordt geen omslag geheven.

De geldelijke toestand der gemeenten is over het geheel vooruitgaande, 95 begrootingen voor het dienstjaar 1859 zijn vóór den aanvang van dat jaar goedgekeurd; op 16 andere werd de beschikking verdaagd; van Hulst en Sas van Gent werden zij eerst ontvangen na den aanvang van het dienstjaar.

Die van Axel werd niet goedgekeurd, omdat daarop geen artikel in uitgaaf was gebragt voor aandeel dier gemeente in de kosten der rustende schutterij. De gemeenteraad achtte zich daartoe ongehouden daar de wet van 11 april 1827 alleen spreekt van dienstdoende schutterij. Gedeputeerde staten grondden de verpligting echter op het koninklijk besluit van 4 augustus 1839.

De door den raad ingeroepene koninklijke voorziening had ten gevolge dat bij koninklijk besluit werd verklaard: dat gedeputeerde staten te regt hunne goedkeuring aan deze begrooting onthielden.

Van vier gemeenten, te weten: van die van 's Heer Arendskerke, 's Heer Hendrikskinderen, Heinkenszand en Sas van Gent, zijn de rekeningen over 1857 eerst 1859 ontvangen; gedeputeerde staten hebben dus alleen ten aanzien der rekeningen van 112 gemeenten het bepaalde bij de tweede zinsnede van art. 221 der gemeentewet kunnen naleven.

Het onderzoek der rekeningen heeft over het algemeen tot weinig belangrijke opmerkingen geleid. Van de 116 rekeningen zijn er slechts 21 tot verbetering van bijlagen of nadere toelichting moeten worden terug gezonden.

Invoering van nieuwe plaatselijke belastingen of daarmede gelijkstaande regten, loonen en andere gelden, heeft plaats gehad in 16 gemeenten, als: in de gemeente Middelburg van eene belasting op het gemaal en de heffing van loonen van door of van wege de gemeente te verstrekken diensten; in de gemeenten Aagtekerke, Arnemuiden, Axel, Breskens, Colijnsplaat, Kats, Kortgeen, Middelburg, Serooskerke (Walcheren) en Wissekerke, de heffing van schoolgelden; in de gemeente Kruiningen de heffing van een regt voor het gebruik van een turfmaat en van een ton en van telloon; in de gemeente 's Heer Arendskerke, de heffing van een haven-, baken-, los- en laadgeld; in de gemeente Vlissingen, van een regt voor geneeskundig onderzoek en verpleging van publieke vrouwen, en voor het gebruik van de vischmarkt; in de gemeente Veere van een havengeld, en in de gemeente Tholen van begrafenisregten.

Wijders heeft in 23 gemeenten eene verhooging, vermindering of wijziging van bestaande plaatselijke belastingen of daarmede gelijkstaande regten plaats gehad.

De daartoe en tot nog eenige andere wijzigingen betrekkelijke raadsbesluiten zijn allen door den koning goedgekeurd.

Ten aanzien der heffing van schoolgeld zijn door het departement van binnenlandsche zaken onderscheidene opmerkingen gedaan, als: de heffing van een gelijk schoolgeld voor meer kinders uit het zelfde huisgezin wordt geacht niet te strooken met art. 35 *b* der wet op het lager onderwijs, benevens eenige andere ondergeschikte punten.

Op de besluiten van 33 gemeenten tot heffing van begrafenisregten is de koninklijke beschikking nog verdaagd, in verband met het westontwerp omtrent het begraven van lijken en de begraafplaatsen.

Het havenloodsgeld te Middelburg is overigens het eenige regt hetwelk nog niet overeenkomstig de voorschriften der gemeentewet is ingerigt.

Grove ontduiking van plaatselijke belasting schijnt te Breskens plaats gehad te hebben, daar in 1857 de plaatselijke belasting op het geslagt slechts zuiver f 112,84 opbragt, terwijl uit eene officiele opgave blijkt dat door de militaire bezetting gebruikt zijn 8911 ponden vleesch, waarvan alleen f 178,22 belasting verschuldigd is.

Ten einde de bezwaren te voorkomen, voortspruitende uit de weigering van gemeentebesturen om restitutie van hoofdelijken omslag te geven, voor tijdelijk verblijf buiten de gemeente heeft de minister bij later voorgedragene besluiten tot heffing, gevorderd dat uitdrukkelijk wierd bepaald dat men ook voor louter *vertoeven* buiten de gemeente, teruggaaf erlangt.

Gemeente eigendommen.

Omtrent deze worden geene belangrijke bijzonderheden vermeld.

De belangrijkste besluiten waren van den gemeenteraad van Goes, tot kosteloozen afstand van een perceel gronds voor den bouw eener gevangenis, en van Neuzen tot verkoop van een korenmolen tegen een koopsom van f 12,180.—

Medische policie

Het jaar 1858 is, wat de gezondheid der menschen betreft, voor dit gewest over het algemeen niet onder de gunstige jaren te rangschikken. In het verslag der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt komt het volgende voor:

De gezondheidstoestand van Zeelands inwoners gedurende het jaar 1858 zoude zeer gunstig te noemen geweest zijn, indien men uitsluitend te vermelden had de ziekten, welke bepaaldelijk aan den bodem eigen zijn. Zelden zag men een jaar, waarin zoo weinig koortsen (tusschenpozende en nalatende) voorkwamen. En deze bijzonderheid verdient te meer de aandacht, omdat het steeds van ervaring is na warme en drooge zomers vele najaarskoortsen te zien. Dit is niet slechts in dit gewest het geval, maar wordt ook in andere gewesten van ons vaderland opgemerkt. De oorzaken dezer afwijking aan te wijzen is geenszins eene gemakkelijke taak.

Wel is waar zou men kunnen vermoeden, dat door de langdurige en meer dan gewone drooge weêrsgesteldheid, de grond als verhard en daardoor het ontstaan der zoogenaamde malaria verhinderd heeft, en bijgevolg het heerschen der koortsen belet is geworden, maar dit vermoeden wordt krachteloos, als men bedenkt, dat oorden in Nederland die geheel of gedeeltelijk met

Zeeland gelijken bodem hebben, en onder de zelfde invloeden waren, bijv. Noordholland, *Friesland* en *Groningen*, door vele en daarenboven ernstige koortsen bezocht zijn geworden.

Evenmin kan het gevoelen hier gelden, dat, hetgeen sommigen beweren, contagieuse ziekten de tusschenpoozende koortsen buitensluiten, want, ofschoon een goed deel van Zeelands inwoners met roodvonk had te worstelen, zoo bleef echter een groot deel hiervan bevrijd, zonder dat daarom bij hen zich meerdere *koortsen voordeden*.

Of men eindelijk aan de bijzondere ligging aan de Noordzee waardoor zich Zeeland van de overige provincien meer bepaald onderscheidt, deze gelukkige afwijking te danken hebbe, valt moeijelijk te beslissen. Het is genoeg, bij onze gebrekkige meteorologische kennis, het feit aan het hoofd van dit verslag op te teekenen.

Het voordeel intusschen, dat men uit het wegblijven van koorts-epidemien verwachten mogt voor den gezondheidstoestand in Zeeland, werd op treurige wijze te niet gedaan door het heerschen van andere ziekten, door besmettelijke namelijk, waaronder het roodvonk en de pokken eene eerste plaats innamen, *en welke in enkele gemeenten niet weinigen zelfs ten grave* sleepten. Het sterftecijfer, dat over de laatste tien jaren gemiddeld 5034 bedraagt, klom in 1858 tot 5662.

Het mistig weer der maand december van het jaar 1857 bleef over het algemeen in de volgende maand januarij voortduren, en daarmede de griep (catharrus epidemicus,) welke uit de mist als naar gewoonte, haren oorsprong neemt. Geenszins waren *hier plaatselijke invloeden de oorzaken der ziekte, want, daar* de verheveling zich over het geheel Europa had uitgebreid, vernam men ook over geheel dit werelddeel het uitbreken der kwaal, zoo als te Weenen, Munchen, Parijs, Marseille en andere plaatsen. Ook nu werd de waarneming bevestigd, dat de griep *in Zeeland minder gevaarlijk* in den regel verloopt dan in andere oorden.

Behalve de mistige dagen had men in deze maand herhaaldelijk vorst, maar dezen was van korten duur. Veelal heerschte droogte en de lucht werd in den regel door oostelijke winden bewogen. Op enkele dagen bragt de zuidweste wind eenige sneeuw- en regenvlagen.

Behalve griep, werden er, *vooral* te Middelburg *en Zierikzee*, roosachtige aandoeningen opgemerkt, ook enkele tusschenpoozende koortsen. Op sommige plaatsen van dit gewest zag men pokken. Van deze uitslagziekte, gelijk van het roodvonk, zal later afzonderlijk worden melding gemaakt.

De eerste helft van februarij scheen door eens door zachte regenachtige dagen het einde van den winter aan te kondigen, dan weder door het invallen van vorst gedurende den nacht, die verwachting te logenstraffen. Zelfs in de laatste helft der maand daalde de thermometer tot op 17° Fahr.

De plotselinge overgang eener zachte temperatuur in eene koude, werkte nadeelig op velen, vooral op kinderen en bejaarden.

Ziekten der ademhalingswerktuigen werden dan ook even als *in januarij in niet* geringe mate ondervonden.

De maand maart scheen de zelfde weersgesteldheid als de twee vorige maanden te zullen geven. Met sneeuw begonnen, waarop weldra de niet ongewone stormen volgden, trad echter tegen de helft der maand eene zachte atmospheer te voorschijn en *met deze scheen de lente daar*.

De ziekten gedurende deze maand beantwoordden aan de genoemde weersgesteldheid. Van Zierikzee onder anderen wordt berigt, dat aldaar nog catharrale aandoeningen van borst en buikingewanden heerschten, en roosachtige verschijnselen niet zeldzaam waren. Ook uit andere plaatsen van dit gewest vernam men het zelfde ziekte-karakter. Te Middelburg werden, *vooral in de tweede helft der maand*, stoornissen in den bloedsomloop waar genomen.

Het begin van april kenmerkte zich door een zacht weder met voordurende droogte, in het midden werd het afwisselend koud en warm, onder noordelijke en oostelijke winden, terwijl het einde een gewenschten regen gaf. *Onder deze invloeden* heerschten vooral rheumatische en catharrhale ziekten.

Het ongestadige weer bleef in de eerste helft van mei voortduren, daarna onder zuidwestelijke winden, zachtere dagen met regen. De warmte nam tegen het einde der maand toe en scheen een vroegen zomer te voorspellen. Het aantal zieken verminderde, men zag nog het rheumatisch en catharrhaal ziektekarakter *voortduren*, *en het te voorschijn komen van zomerwarmte* enkele galkoortsen.

In het begin der maand junij heerschte catarrhale en rheumatische ziekten, ofschoon reeds spoedig zomerwarmte intrad, welke dermate toenam dat de thermometer 94 gr. Fahr. teekende. *Ofschoon in de helft der maand eenige regen viel, werd* evenwel het drinkwater van lieverlede schaarscher, vooral te Middelburg en te Zierikzee, waar het uit Holland werd aangevoerd. Er waren destijds weinig zieken. Zij hadden ook nu nog een catarrhaal of rheumatisch karakter, zamenhangende met de destijds heerschende noord- *en noordwestelijke winden*. In Zierikzee nam het roodvonk merkelijk toe, hoezeer van een goedaardig karakter. Te Middelburg werd een uitslag waargenomen, dat het midden hield tusschen roodvonk en maselen.

De weersgesteldheid van junij was afwisselend, de groote hitte der vorige maand bleef achter. Aan het einde had men storm, die aan vruchtboomen en veldvruchten veel schade toebragt. *Het aantal zieken bleef gering*. Behalve eenige catarrhale en rheumatische aandoeningen zag men enkele galkoortsen.

De droogte, welke nu, bijna het geheele jaar door, de bovenhand had, duurde ook in augustus voort met ooste en noordooste winden. Op de helft der maand was er eene heete weersgesteldheid. Eindelijk viel er den 20 eene overvloedige regen, met daling der temperatuur. Nog altijd vermeerderde het roodvonk te Zierikzee, ook in Middelburg begon deze ziekte zich uit te breiden. Over het algemeen was het aantal zieken gering.

In de maand september maakte de buitengawone droogte der vorige maanden plaats voor regen en afwisselende onweersbuijen. Na eenige buijige dagen, met noordoostelijke en oostelijke winden, trad gedurende het grootste deel der maand de zomer weder te voorschijn. Het roodvonk bleef in verschillende gemeenten heerschen, de najaarskoortsen, anders aan deze maand niet vreemd, waren zeldzaam, terwijl men uit de provincien Groningen en Friesland schreef, dat deze ziektevormen in niet weinige gemeenten talrijk waren, ja in sommige schier huis aan huis heerschten.

De weersgesteldheid der maand october was over het algemeen *minder gunstig. In de eerste helft woei een zuidweste* wind met regen- en hagelbuijen, terwijl in de tweede helft, bij het heerschen van een noordooste wind, eene natte koude ondervonden werd. Intusschen waren er behalve lijders aan roodvonk weinig zieken.

De koude van october nam toe in november en klom tot vorst welke het grootste gedeelte der maand aanhield en een strengen winter scheen te voorspellen. Terwijl in Zierikzee het roodvonk afnam, bleef deze uitslagziekte te Middelburg toenemen. De overige ziekten, gering in getal, bestonden hoofdzakelijk in aandoeningen der ademhalings-werktuigen, welke echter niet van gevaarlijken aard waren.

Niet anders zag men in december, terwijl de november-vorst voor zacht weer had plaats gemaakt. In Zierikzee heeft men in deze maand den typhus contagiosus waargenomen. Het aantal roodvonkziekten bleef in deze stad afnemen, het tegendeel te Middelburg. Hier nam men bovendien eenige roosachtige ziekten waar en enkele gevallen van kinkhoest.

Bij een terugblik op den gezondheidstoestand in dit gewest verdient het opmerking, *wij deden dit reeds bij den aanvang* kennen, dat in het afgeloopen jaar de na drooge en warme zomers heerschende najaarsziekten achterbleven, terwijl daarentegen het roodvonk over een groot deel der provincie heerschte. Maar ook behalve het roodvonk ontbrak het wederom niet aan gevallen van pokziekte, *welke reeds gedurende de laatste jaren* in menige gemeente van Zeeland geheerscht heeft.

Wat de pokken aangaat, zij werden in 21 gemeenten waargenomen. Wel is waar zijn onder deze eenige gemeenten waarin zich slechts weinige gevallen voordeden, maar in sommige klom het tot een aanzienlijk cijfer. Zoo berigtte men uit Westkapelle van 145 lijders, eene verhouding tot de bevolking zoo ongunstig dat zij allezins pleiten moet voor eene onbegrijpelijke verwaarloozing der koepokinënting, waarvan nu twee jaren geleden, de gemeente Arnemuiden een zoo treurig bewijs geleverd heeft.

(Wordt vervolgd.)

Staten-generaal.

Tweede kamer. — Zitting van 16 julij.

In deze zitting heeft de heer van Hall verlof gevraagd om, in verband met het gezegde van den minister van financien in de *zitting van den 12 dezer* »*dat de regering zoo spoedig* eene goede behandeling toelaat, een wetsontwerp zal indienen omtrent eene verbeterde gemeenschap van de hoofdstad des rijks met de zee," aan de regering dienaangaande een drietal vragen *te doen*. *Dat verlof erlangd hebbende*, en de minister van binnenlandsche zaken zich bereid verklaard hebbende om onmid*delijk inlichtingen te geven*, in zoo ver hij daartoe in staat was, heeft de heer van Hall gevraagd: 1. of er geene commissie benoemd was om de ontwerpen overde bedoelde aangelegenheden te onderzoeken; 2. of die commissie niet in last heeft om verslag uit te brengen over de vraag of de uitvoering der zaak aan den staat, dan wel aan particuliere personen zal worden overgelaten, en 3. of de commissie niet op zijn vroegst een antwoord moet inleveren op den 1 augustus.

Die vragen verklaarde hij te doen omdat de positieve verzekering van den minister van financien, naar hij meende, in strijd was met hetgeen het publiek daaromtrent verhaalde.

De minister van binnenlandsche zaken heeft een bevestigend antwoord op de drie vragen gegeven, en te kennen gegeven dat zijns inziens geen strijd met het gezegde van den minister van financien bestond, aangezien na 1 augustus men zich zal moeten onledig houden met het ontwerpen eener voordragt die, gereed zijnde, aan de kamer zou worden aangeboden.

De heer van Hall heeft den minister van binnenlandsche zaken bedankt voor de gegevene inlichtingen, die hij achtte te strekken ter zijnen overtuiging dat de verklaring van den minister van financien niet juist kon zijn. Hiermede liep deze beraadslaging af.

De heer van Winstershoven heeft daarna verlof gevraagd om op een nader te bepalen dag aan den minister van oorlog de vraag te doen, welke de plannen der regering zijn, na de sluiting van den vrede, ten opzigte van het Limburgsch bondscontingent. Nu de vrede gesloten was, meende hij dat het offer op Limburg gelegd geen doel zou treffen, weshalve het hem noodig voorkwam te weten welk voornemen de regering had omtrent de uitvoering der hier betrokken wet aangenomen door de meerderheid der leden, ter voldoening aan de bestaande verpligtingen. Volgens het verlangen van den heer van Winstershoven is bepaald dat een interpellatie door hem op een nader vast te stellen dag zal gedaan worden.

Daarop heeft de algemeene beraadslaging aangevangen over de vaststelling van bepalingen omtrent het gebruik der spoorwegen.

Gemeenteraad van Middelburg.

Zitting van 18 julij.

Voorzitter de heer Bijleveld van Serooskerke.

Afwezig de heeren Paspoort van Grijpskerke van Uije, Siffle, Snouck-Hurgronje, Caland en bij de opening ook de heer van de Graft.

De notulen der vorige zitting worden na gedane voorlezing goedgekeurd.

Voor kennisgeving is aangenomen *a.* de mededeeling des voorzitters, dat de heeren van Uije door bezigheden en Siffle en Snouck-Hurgronje door afwezigheid verhinderd zijn de zitting bij te wonen;

b. twee missiven van gedeputeerde staten dezer provincie, houdende respectievelijk berigt der goedkeuring van het kohier voor den hoofdelijken omslag voor 1859, en goedkeuring van het raadsbesluit tot onderhandschen verkoop van gemeentegrond aan de centrale directie van Walcheren waaraan reeds door burgemeester en wethouders uitvoering is gegeven.

c. eene missive van de plaatselijke schoolcommissie alhier, houdende berigt dat men geen bezwaar ziet om ingevolge het dezer zijds genomen besluit de verhoogde jaarwedden van de hulponderwijzers aan de openbare school voor minvermogenden en bedeelden de Jager en Cence, te bestrijden uit de post thans voor kweekelingen uitgetrokken, en ook naar het gevoelen van den hoofdonderwijzer voorshands niet benoodigd.

De schoolcommissie stelt er echter prijs op dat die post bij voortduring behouden blijve op de gemeentebegrooting.

Wordt gelezen eene ingekomene missive van de plaatselijke gezondheids commissie houdende mededeeling dat blijkens haar huishoudelijk reglement aan de beurt van aftreding zijn hare leden A. Caland en P. M. de Ligny.

De voorzitter brengt echter in herinnering dat den 14 october 1857 door den raad is besloten om vooralsnog, en in afwachting eener bepaling op dit onderwerp door de algemeene wet, de commissie als tijdelijk te beschouwen, en bij gevolg geen huishoudelijk reglement voor haar te arresteren of te sanctioneren.

Dit onderwerp wordt aangehouden en burgemeester en wethouders *uitgenoodigd om de commissie aan dat raadsbesluit* te herinneren.

De overgelegde rekening van het burgerlijk armbestuur over 1858 wordt tot onderzoek gesteld in handen van de commissie voor de financien.

Een ter tafel gebragt en door tusschenkomst van den heer A. H. G. Fokker der gemeente aangeboden exemplaar van het *boekwerk* Deux *cents* Mereaux *des Corporations de* Metiers des Pays Bas par J. Dirks zal onder dankbetuiging in de boekerij der gemeente geplaatst worden.

De heer van de Graft komt ter vergadering.

Door den voorzitter wordt verslag uitgebragt omtrent de door het bestuur der godshuizen, ingezondene, en reeds door de commissie van financien onderzochte rekening over het jaar 1858 betrekkelijk *die gestichten, waaruit blijkt dat het nadeelig* slot f 5,899,89 zal bedragen in stede van f 4000, waarop voorloopig bij de gemeente begrooting was gerekend.

Conform het rapport wordt besloten gezegd nadeelig saldo als gemeente subsidie toe te leggen, bij overschrijving uit de post voor onvoorziene uitgaven, nadat deze is verhoogd met f 1840, geraamd voor het bouwen van een buskruidmagazijn, hetwelk is onnoodig geworden.

De uitvoering hiervan wordt opgedragen aan burgemeester en wethouders, die gezegd bestuur tevens de opmerking zullen maken dat eigenlijk vóór de overschrijding van posten op zijne begrooting daartoe magtiging behoort gevraagd te worden; terwijl men zal *trachten deze nadeelige saldos te vermijden door* de tarieven van alimentatie te verhoogen en bij gevolg liever het bedrag van het subsidie aan het burgerlijk armbestuur te vermeerderen.

Conform een voorstel des voorzitters zullen curatoren over het Gymnasium alhier worden uitgenoodigd bij den raad eene voordragt in te zenden van een twee- of drietal sollicitanten *voor de betrekking* van corrector.

Bij resumtie delibererende op een vroeger ingekomen adres van broodbakkers opzigtens de plaatselijke belasting op zemelen, is naar het advies van den controleur, eenparig besloten afwijzend te beschikken, met vrijlating aan adressanten om zich nader en met meer bepaalde *aanwijzing hunner bedoeling* tot den raad te wenden.

De zitting gaat hierop over in eene met geslotene deuren.

Bij de heropening heeft de heer Lantsheer de zaal verlaten.

Door den voorzitter worden, namens de commissie voor de verordeningen tegen welker overtreding straf is bedreigd rapporten uitgebragt, als:

a. omtrent de bij uitbreiding van de policie-verordening te nemen maatregelen tot wering van besmettelijke ziekten enz. Bij het overgelegd ontwerp wordt voorgesteld die bepalingen ook toe te passen op de bijzondere scholen, daar de gemoedsbezwaren van sommigen niet kunnen opwegen tegen het gevaar, waaraan men de gemeente zou kunnen blootstellen.

b. op een voorstel om wijzigingen in de policie-verordening betrekkelijk het onbeteugelen van paarden, met de *daartegen* ingezondene adressen. Daarbij wordt in substantie voorgesteld aan het bezwaar van adressanten tegemoet te komen en de tegenwoordige bepaling van art. 37 onveranderd te laten.

c. op een door burgemeester en wethouders in handen dier commissie gestelde missive van de directie over de brandweer, betrekkelijk in de artikelen 18 en 30 der verordening op dat stuk te brengen wijziging, *omtrent het tijdstip van ontslag bij vol*bragten 50jarige leeftijd, en de omschrijving der wettig geachte redenen van afwezigheid en inspectien enz.

Op alle deze onderwerpen wordt de beslissing aangehouden tot een volgende zitting.

Daarna wordt de openbare zitting gesloten.

[illegible] GEBROEDERS ABRAHAMS.